

‘Laudate caeli et exultet terra’.
‘Ego sum lux mundi’
(Sabbato hebdomadae IV in Quadragesima)

Laudate caeli et exultet terra’. ‘Ego sum lux mundi

Vyřkl jsem latinsky dvě slůvka. První je z lekce a pravil je prorok Izaiáš: „Radujte se nebesa a země, Bůh potěšil svůj lid a slituje se nad svými chudými.“ Druhé je z evangelia a říká je náš Pán: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nechodí ve tmě, ale nalezne a bude mít světlo života.“

Všimněte si nyní toho prvního slůvka, které říká prorok: „Radujte se nebesa a země“ Pravda, pravda, pro Boha samého, všem to budiž známo, jako že Bůh žije: Z toho nejmenšího dobrého skutku, z maličké dobré vůle i z té nejmenší dobré žádosti se radují všichni svatí v nebi i na zemi i všichni andělé takovou radostí, že takové radosti není schopen celý svět. A čím je který svatý výše, tím větší je i jeho radost; a čím výše stojí který anděl, tím je větší jeho radost, ale všechna tato radost je vpravdě nicotná jako zrnko, oproti radosti, jíž se ze svého díla raduje Bůh. Jen Bůh zná tu pravou kratochvíli, smích nad pravým dobrým skutkem; ale veškeré jiné činy, jež nepovstaly k boží chvále, jsou vpravdě před Bohem prach a popel. A proto říká: „Radujte se, nebesa a země, Bůh potěšil svůj lid.“

A pohledte, říká: IBůh potěšil svůj lid a smiluje se nad svými chudými.“ „Svými chudými“, říká Jenom chudí jsou odkázáni na Boha, když se jich nikdo neujímá. Kdyby někdo měl přítele, který by byl chudý, nepřiznával by se k němu; ale kdyby měl moudrost a zboží, hned říká: „Milý svaku“ a hned se k němu zná. Chudému ale řekne: „Bůh ti pomoz!“ Ti jsou ponecháni Bohu. Jenom oni, kamkoli přijdou, naleznou Boha a mají Boha na každém místě a Bůh se jich ujímá, když jsou mu takto vydáni. O tom se mluví v evangeliu, že jsou chudí blažení.

A teď si všimněte slova, když říká: „Já jsem světlo světa.“ Když se řekne „já jsem“ týká se to podstaty bytosti. Učitelé praví, že každý tvor může popravdě říci „já“, je to slovo obecné, ale jenom „sum“, „jsem“ nemůže v pravém smyslu říci nikdo než sám Bůh. „jsem“ může říci jen ta věc, jež v sobě nese veškeré dobro, a to nesmí říci žádný tvor, že by v sobě měl vše, co by lidem poskytlo veškerou útěchu. I kdybych měl vše, po čem zatoužím, a bolel mě maliček, neměl bych vše, protože by mě ten maliček zraňoval a nebyl bych zcela spokojen a utěšen, protože by mě bolel ten prst. Člověka uspokojí chléb, když má hlad, když ale má žízeň bude mít z chleba stejný prospěch jako z kamene. a podobně je tomu s šatí, když mrzne; když však je mu horko, nebude mít z šatů žádnou radost. A stejně je tomu u všech tvorů a je pravda, že všechno stvoření v sobě nese hořkost.

Je ovšem také pravda, že veškeré stvoření v sobě také nese jistou útěchu, jako by bylo svrchu potřeno medem. A ten med to je v Bohu všechno možné, co jen může být na stvoření dobrého. O tom se píše v Knize Moudrosti: „S tebou má má duše vše dobré, útěcha přichází od Boha.“ Ale ve stvoření není celá útěcha, neboť jí přináší pouze nedostatečně. Ale boží útěcha je čistá a bez vady, jednolitá a dokonalá. A je mu potřebou, aby ti ji dal, protože se kvůli ní nemusí namáhat, než ti dá nejprve sebe sama. Tak bláznivě nás Bůh svojí láskou miluje, vpravdě jako by zapomněl na nebesa i zemi i na vši svou blaženost i na své božství

a nestaral se o nic jiného než o mne, aby mi dal vše, co mě může potěšit. A dává mi vrchovatě a dává mi dokonale a dává mi nejčistším způsobem a dává se po všechen čas a každému tvorů.

A teď říká: „Kdo mě následuje, nechodí ve tmě.“ Všimněte si, že říká: „Kdo mě následuje“. Učitelé praví, že duše má trojí sílu. První její síla vždy hledá to nejsladší. Druhá hledá to nejvyšší. A třetí síla vyhledává to nejlepší. Ježto je duše vznešená, v ničem nespočine, nežli ve svém počátku, neboť z něhož pochází to, že činí dobré. Vizte, jak sladké je boží útěcha, že jí vyhledává a touží po ní vše stvořené. A ještě řeknu nadto, že bytí a život všeho stvoření spočívá v tom hledat Boha a jít za ním.

A třeba nyní řeknete: „Kde je ten Bůh, jehož hledá veškeré tvorstvo, majíc své bytí a svůj život od něho?“ Já rád hovořím o božství, z něhož prýští veškerá naše blaženost. Otec říká: „Synu můj, v odlesku svatých jsem tě dnes zplodil.“ Kde je ten Bůh? Plností jeho svatosti jsem obklopen. Kde je ten Bůh? V Otci. Kde jen ten Bůh? Ve věčnosti. Boha nikdy nikdo nedokázal najít, jak říká prorok: „Bože, ty jsi skrytý Bůh“ Kde je ten Bůh?

Je dobré, když se člověk skryje. Tak se pročistí a ozřejmí, jak to učinil i Bůh. Boha nikdo nikdy nedokázal nalézt, ale nyní se projevil. Jistý světec říká: Zakouším v sobě takovou sladkost, že zapomínám na sebe i vše stvořené a celý se v tobě rozplývám. A jakmile se toho, Pane, chopím, hned mi to vezmeš. Co tím sleduješ, Pane? Jestliže mne rozněčuješ, proč mi to pak bereš? Jestliže mě miluješ, proč ode mne prcháš? Ach, Pane, to děáš proto, abych mohl dostat ještě více. Prorok říká. „Můj Bůh...“ Kdo říká, že jsem tvůj Bůh? - Pane, já ale nikdy a nikde jinde nespočinu, než v Tobě.

Abychom Boha tolik hledali a také našli, k tomu nám pomoz Otec, Syn i Svatý Duch. Amen.